

## Sessió en memòria del Dr. Santiago Forteza

Dia 7 d'abril passat es va celebrar la solemne sessió necrològica per honorar la memòria del M.I.Sr. Dr. Santiago Forteza Forteza. Ocuparen la taula presidencial devora el nostre president, Dr. Alfonso Ballesteros, l'Il·lm. Sr. President del Col·legi Oficial d'Odontòlegs, Dr. Guillem Roser, i el secretari general de la corporació, Dr. Bartomeu Anguera. Va assistir la família del Dr. Forteza i coneguts i amics seus. Oberta la sessió, el secretari general va llegir el certificat de l'acta de la sessió a la que figura l'acord pres de celebrar una solemne sessió necrològica en honor del M.I.Sr. Dr. Santiago Forteza. En acabar la lectura es va observar un minut de silenci.

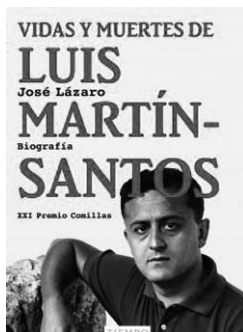
A continuació van donar lectura als seus parlaments els presidents Dr. Alfonso Ballesteros i Dr. Roser. Seguien les intervencions de diversos acadèmics: el Dr. Tomàs Monserrat, Dr. Miró, Dr. Montis, Dr. Anguera, Dr. Tomàs Salvà i Dr. Riutord.

Especialment emotives foren les intervencions en nom de la família. En primer lloc va parlar el Dr. Ignasi Forteza-Rey, nebot del Dr. Santiago Forteza i cap del servei de cirurgia maxil·lofacial de l'Hospital Son Dureta, i després el Dr. Josep F. Forteza Albertí, fill de Don Santiago, qui va transmetre amb pinzellades clares i meditades el caràcter i senzillesa del seu pare i l'estimació que cap a ell sentia tota la família. El text dels parlaments de la vetllada es troba recollit a un opuscle editat per la Reial Acadèmia.

## La Dra. Marta Couce, acadèmica electa

En la sessió extraordinària celebrada el 2 de juny passat va resultar elegida la Dra. Marta Couce Matovelle per ocupar la plaça d'acadèmic numerari, vacant des de la mort del nostre malaguanyat company Dr. Antoni Obrador. La acadèmica electa es va llicenciar a la Universitat de Santiago de Compostel·la, és especialista en neuropatologia i ha dut a terme una brillant carrera professional als Estats Units, en concret a Bethesda, Mayo Clinic, Yale i Pittsburgh. És adjunta al servei d'anatomia patològica i coordinadora del biobanc i de la Formació Mèdica Continuada de l'Hospital Universitari Son Dureta.

## Presentació de *Vidas y muertes de Luis Martín Santos*



Dia 2 de juny va tenir lloc una sessió científica a càrrec del Dr. José Lázaro, professor d'humanitats mèdiques al Departament de Psiquiatria de la Universitat Autònoma de Madrid, que va dissertar sobre Luis Martín Santos i la seva obra *Tiempo de silencio*. El conferenciant va ésser presentat pel seu bon amic i acadèmic numerari nostre Prof. Francesc Bujosa.

L'obra del Prof. Lázaro *Vidas y muertes de Luis Martín Santos* va estat guardonada amb el Premi Comillas, en la seva XXI edició, recull la vida de qui va ésser, a més d'escriptor renovador de les lletres espanyoles de postguerra, psiquiatra i destacat militant socialista. A la sala hi eren presents un bon nombre de psiquiatres mallorquins que, en el torn d'intervencions, van establir amb el conferenciant un col·loqui fructífer i amè.

## Presentació de *Del miedo a la sumisión* de l'acadèmic Josep Tomàs



Amb un gran nombre d'assistents, dia 23 de juny va celebrar-se la presentació de l'obra *Del miedo a la sumisión. Medicina y Santo Oficio en Mallorca (ss. XVI-XVIII)*, original del Dr. Josep Tomàs Monserrat, que explora les obscures dinàmiques que entre el poder, la religió i la ciència mèdica s'establiren a la societat mallorquina del barroc. També examina, des de l'òptica mèdica de l'època i contemporània, els processos oberts contra els acusats de cometre delictes sexuals, de bruixeria, heretgies...A l'acte hi van intervenir, successivament, el Dr. Alfonso Ballesteros, president de la Reial Acadèmia; el Prof. Francesc Bujosa Homar, catedràtic de la UIB; el Prof. Gabriel Janer Manila, catedràtic de la UIB, el Dr. Joan Gual, president del Col·legi Oficial de Metges i el Dr. Josep Tomàs, autor del llibre. Va cloure l'acte l'Hble Sr. Vicenç Thomàs Mulet, conseller de salut i consum.



*D'esquerra a dreta, el Dr. Josep Tomàs, el Prof. Francesc Bujosa, el Dr. Alfonso Ballesteros, l'Hble. Sr. Vicenç Thomàs, el Dr. Joan Gual i el Prof. Gabriel Janer*

Els participants destacaren la figura humanística i mèdica de l'autor, que va rebre els elogis amb emoció i gratitud.

### **Presentació de *Diseases in Minorca*, a Maó**

Dia 13 de juny passat va tenir lloc a la seu del Institut d'Estudis Menorquins la presentació del llibre *Diseases in Minorca*, del cirurgià escocès George Cleghorn (1716-1789). L'acte va ésser molt concorregut i les presentacions van anar a càrrec del general Luis Alejandro, del historiador Josep Miquel Vidal i el president de la Reial Acadèmia, Dr. Alfonso Ballesteros.

Van estar presents a l'acte el conseller de Presidència Hble. Sr. Albert Moragues, el director de Recerca i Innovació Pere Oliver i el delegat del Col·legi Oficial de Metges de les Illes Balears a Menorca, Dr. García Olives.



*D'esquerra a dreta, el general Luis Alejandro, el Sr. Josep Miquel Vidal i el Dr. Alfonso Ballesteros*

### **Simposi internacional sobre l'obra de Darwin**

Els dies 11 i 12 de juny passats va celebrar-se a la seu acadèmica de Can Campaner el simposi internacional "Darwin: 150 anys de la teoria de l'evolució", organitzat pel Comitè Darwin de la Universitat de les Illes Balears i per l'Institut d'Estudis Catalans (IEC).

Les jornades van obrir-se el capvespre de dia 11 amb una cerimònia moderada pel president de l'Acadèmia Dr. Alfonso Ballesteros, amb la intervenció de la rectora de la UIB, Sra. Montserrat Casas, el president de l'IEC Dr. Salvador Giner i el Molt Hble. President del Govern de les Illes Balears, Sr. Francesc Antich. Va pronunciar la primera conferència el Premi Nobel Sheldon L. Glashow, professor de la Harvard University i Boston University; la segona conferència, va anar a càrrec de la professora Lynn Margulis, de la University of Massachusetts-Amherst. L'endemà va participar al simposi el Prof. Richard Fortey, del Natural History Museum, London, i, a continuació, el Prof. Francisco J. Ayala, de la University of California-Irvine.



*D'esquerra a dreta, Pere Oliver (Director General de Recerca i Innovació), Sheldon Glashow, Professora Lynn Margulis, Dr. Salvador Giner (President del IEC) i Dr. Alfonso Ballesteros.*

Va moderar la cerimònia de cloenda el vicepresident de la Reial Acadèmia, Dr. Josep Miró Nicolau, en la que van intervenir els coordinadors del Simposi Internacional Darwin, Dr. Ricard Guerrero i Dra. Misericòrdia Ramon, i l'Hble. conseller de Presidència del Govern, Albert Moragues. El simposi va ésser un èxit pel nivell científic i la massiva aflluència de públic interessat.

## Òbit del Prof. Jean Dausset

El Prof. Jean Dausset, acadèmic d'honor de la nostra corporació, va morir dia 6 de juny passat a l'Hospital Son Llàtzer, on havia ingressat una setmana abans. El seu traspàs ha commocionat el món mèdic. El president de la República Francesa va emetre un comunicat oficial de condol; les principals institucions acadèmiques i sanitàries internacionals han recordat el geni del Prof. Dausset i la transcendència de les seves descobertes. A Balears, el conseller de salut Hble. Sr. Vicenç Thomàs va lamentar la pèrdua d'una figura que s'havia integrat amb senzillesa en la nostra societat i va voler destacar les moltes vides salvades gràcies a les descobertes del Prof. Dausset en els camps dels transplantaments i de la medicina predictiva.

El seu enterrament al cementeri de Sóller va aplegar al costat de la seva vídua Rosa, els seus fills Henri, Irène i l'espòs d'aquesta, Eric, les seves nétes Candice i Estelle i altres familiars, amics mallorquins i deixebles del Professor, venuts de París (Prof. Edgardo Carosella, Prof. Kahn) i de la península (Prof. José Peña, Dra. Rocío Álvarez) que el van acomiadar en un ambient de serenor i recolliment.

Jean Dausset havia nascut el 1916 a Toulouse. Després de llicenciar-se en medicina, serveix com a metge transfusor durant les campanyes de Tunísia (1943) i Normandia (1945). Obté tot seguit el doctorat (1945) i es dedica a la investigació al Centre Nacional de Transfusió Sanguínia. El 1952 observa per primera vegada una leucoaglutinació en massa. Descriu el 1958 el primer antigen leucocitari (Mac) del futur sistema HLA (human leucocyte antigens). Nomenat professor associat (1958) i més tard professor d'immunohematologia de la Facultat de Medicina de la Universitat de París (1968), accedeix el 1977 a la càtedra de medicina experimental del Collège de France. Guardonat el 1980 amb el Premi Nobel de Medicina, va consagrar les seves recerques a l'estudi del sistema HLA, clau de l'èxit dels transplantaments d'òrgans, segell de la individualitat



humana i base del nou paradigma que representa la medicina predictiva. El 1969 funda France-Transplant i el 1972 organitza la investigació antropològica que defineix les grups HLA de les diferents poblacions. La Unitat d'Investigació que va dirigir a l'Hospital Saint-Louis de 1968 a 1984 ha descrit nombrosos antigens HLA i ha efectuat contribucions molt valuoses als estudis sobre la resposta immunitària de l'individu. Jean Dausset va crear el 1983 el Centre d'Estudis

sobre el Polimorfisme Humà i va contribuir a desxifrar el mapa del genoma humà i a identificar els gens relacionats amb les malalties genètiques.

Professor honoris causa per nombroses universitats europees i americanes, membre de l'Acadèmia de les Ciències de l'Institut de França (1977) i de l'Acadèmia de Medicina (1977), membre estranger de l'American Academy of Arts and Sciences (1979) i de la National Academy of Sciences (1980), havia rebut -entre moltes altres distincions- el Gran Premi de les Ciències Químiques i Naturals (1967), la Medalla d'Argent de la CNRS (1967), els Premis de la Fundació Gairdner (1977), de la Fundació Koch (1978), de la Fundació Wolf (1978), de la Fundació Jiménez Díaz (1990) i els Premis Honda (1988) i Medawar (1996). Gran oficial de la Legió d'Honor, estava en possessió de la Gran Creu del Mèrit Nacional de França. Amb residència definitiva a Mallorca des de feia dos anys, era acadèmic d'honor de la Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears (1994), col·legiat d'honor del Col·legi de Metges de Balears i doctor honoris causa per la nostra universitat. És autor d'articles, llibres i tractats essencials per a la medicina contemporània i de diverses obres de reflexió científica, entre elles *Clin d'oeil à la vie* (1998; edició castellana, 2002) i, amb el Dr. Macià Tomàs Salvà, *Diàlegs sobre evolució genètica i cultural. Cap a l'home responsable* (edició catalana, 2005; edició castellana, 2006).

Rebi la família del Prof. Jean Dausset l'expressió del nostre condol i del nostre afecte.

**Dr. Macià Tomàs**